

ספר מי השילוח - חלק ראשון - פרשת במדבר

Mei HaShiloach - Vol I. Numbers - *Bamidbar - Bamidbar*

God spoke to Moses in the Sinai Desert, in the Tent of Meeting, on the first of the second month, in the second year of the Exodus from Egypt saying, 'count the heads of all the congregation of the Children of Israel.'

In the Sinai Desert, in the Tent of Meeting... we learn in the (Zohar III 117a) Since the Torah and the Tabernacle had been established, God desired to count his Army - how many were soldiers of the Torah and how many soldiers of the Tabernacle.

The reason behind this, is what we learn in the Zohar (Tikunim, 70) '*b'reishit*: the word is written *beit reshit*; Two Beginnings. These are the two commandments:

- (a) (Joshua 1:8) And you shall study it day and night.
- (b) The commandment to the King, Let him write for himself this Torah scroll.

וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמור שאו את כל ראש עדת בני ישראל.

במדבר סיני באוהל מועד. איתא בזוה"ק כיון דאורייתא ומשכנא אתוקמא בעא קוב"ה למפקד חיילו. כמה חיילין אינין דאורייתא וכמה חיילין אינון דמשכנא. הענין בזה ע"פי מה דאיתא בתיקונים בראשית ב' ראשית אילין תרין פקודין א' והגית בו יום ולילה ב' מצות המלך וכתב לו את משנה התורה הזאת.

What this means is as follows: Even when a person has an intention to do something good, he has to make sure that his heart is cleansed and free of dross and blemish. For if not, then the action he is about to undertake will not be whole, and will be found, in the end, to have been incomplete. As we find with the patriarchs, that even though their actions were always for the sake of heaven, nevertheless because they did not always have the intention at the deepest level to do God's will, the consequences even after many generations was the birth of souls who were not good. Because, in the thought, there is no saint on earth who can say 'I have purified my heart and cleansed my thoughts' as has been explained on the verse in Exodus, 'and the children of Israel went out armed from the land of Egypt.'

והוא כי אף כשיבא לאדם במחשבתו לעשות אף דבר טוב. צריך האדם לראות שיהי' לבו מזוכך ומנוקה מכל סיג ופסולת שאל"כ גם המעשה לא תהי' בשלימות ונמצא בה חסרון. וכמו כן מצינו אף בהאבות שאף שכל מעשיהם הי' תמיד לש"ש אך ממה שלפעמים לא כווננו לעומק רצון הש"י יצא לפועל אחר איזה דורות, ונולדו מזה נפשות לא טובים. כי במחשבה אין צדיק בארץ שיאמר זכיתי לבי וטהרתי מחשבותי כמו שנתבאר על פסיק וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים.

This is what King David meant when he said (Psalms 93:2), Your throne is established from then. You have been forever. The Zohar explains (II 54a) The Hebrew word for the word 'from then' is *Mei'Oz* spelled *Alef Zayin*, the letter *Alef* rides upon the *Zayin*. Because the *Alef* refers to the original thought, while the *Zayin* refers to the seven days of creation. For when they are bound

together, the thought and the action, they are called 'then' - OZ.

וזהו שאמר דהע"ה נכון כסאך מאז מעולם אתה. ופירש בזוה"ק מאז א' רוכב על ז' כי אל"ף מורה על ראשית המחשבה וזי"ן מורה על המעשה כי ז' הוא נגד ז' ימי בראשית וכאשר נקשר המחשבה והמעשה נקרא אז,

This is the meaning of the two Commandments mentioned above, a.) you shall study it day and night, corresponds to the Original Thought to make the desire congruent with the will of God. b.) The King's Commandment, to write the scroll of the Torah, corresponds to the Action. And that's why it's called the king's commandment, because all the actions of King David were proven to be most congruent with the Will of God.

וזה פירש התריין פקודין והגית בו יומם ולילה היא נגד המחשבה והרצון שיהיה שלימים לרצון הש"י ומצות המלך וכתב לו את משנה התורה הזאת. הוא נגד המעשה. ועי"ז נקרא מצות המלך כי מעשה דהמע"ה הי' מבוררים מאד לרצון הש"י.

And this is the meaning of the phrase Soldiers of the Torah and Soldiers of the Tabernacle. Soldiers of the Torah refers to the intellect and the desire of the Jewish people for the words of the Torah, and Soldiers of the Tabernacle refers to the fixing of the words of the Torah to dwell in the heart of the Jew, until even their actions become an expression of the will of God.

וזה פירש חיילין דאורייתא וחיילין דמשכנא. חיילין דאורייתא הוא כוחות המחשבה והרצונות של ישראל לדברי תורה. וחיילין דמשכנא היא שיקבעו ד"ת וישכנו בלב ישראל עד שיצא לפועל שגם מעשיהם יהיו לרצון:

Count the heads of the Jewish people, etc. [...] count them to their hosts, you and Aaron, and with you let there be one man from each tribe.

The reason for counting the heads is, as we have learned in the Talmud (Berachot, 58a) This one's mind is not like that one's mind.

Because God apportioned each person individual goodness and life. And the portion of one is not like that of another. Therefore it says 'count the heads' meaning, each one has to be placed in the spot appropriate for him. And thereby, everyone in his place will be seen to be special and unique.

שאו את ראש וכו' תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן ואתכם יהי איש אחד למטה. ענין נשיאות ראש היה כפי מה דאיתא בגמ' אין דעתו של זה דומה לשל זה. כי הש"י חלק לכל אחד טובה וחיים בפני עצמו ואין אחד דומה לחבירו. ע"כ נאמר שאו את ראש היינו שתעמדו כל אחד על מקום השייך לו. ועי"ז יהי במקומו מדוגל ומנושא.

Therefore the verse says, **you and Aaron**, because Aaron corresponds to Soldiers of the Tabernacle, meaning service. While Moses corresponds to the Soldiers of the Torah. Within these two, the Intellect and Service, are included all the lives of all the Jewish people.

וע"כ נאמר אתה ואהרן. כי אהרן הוא נגד חיילין דמשכנא היינו עבודה ומשה הוא נגד חיילין דאורייתא. ובשני אלו היינו תורה ועבודה נכלל כל החיים של ישראל.

And with you let there be one man from each tribe, because the Prince of the Tribe knew each person individually and what place he had in the Tribe, because, if one person should take the place of another, then the whole tribe is incomplete. As, for instance, if somebody plants a garden with a certain beautiful symmetry, if a single plant is removed or exchanged with another, it's obvious that the garden is incomplete. The Jewish people are referred to as God's plantation and crown (Isaiah 61:3).

ואתכם יהי איש איש למטה לפי שהנשיא הי' יודע לכל אחד איזה מקום שייך לו בהשבת, כי באם יחליף מקום אחד איך מצב השבת בשלימות ד"מ מי שנוטע פרדס בסדר נאה ואם יחסיר או יחליף נטיעה אחת ניכר שאין הפרדס בשלימות. וישראל נקראים מטע ה' להתפאר:

And with you let there be one man from each tribe

There needed to be three responsible for the census of each tribe: Moses, Aaron and the Prince of the Tribe, because there was a legal judgment and a final ruling involved in the census. As we find in the Talmud, (Bava Batra 121b) This is Ya'ir b. Menashe, who was valued as much as the majority of the Sanhedrin. For this purpose, they needed Moses, Aaron and the Prince.

ואתכם יהיה איש איש למטה. והיה צריכים להיות בכל שבט שלשה להמנין משה ואהרן ונשיא לשבט. כי היה בזה דין ומשפט

The reason is this: In each one of the tribes there is something of the holiness of the patriarchs, and as it was decided among these three, taking the census, into how many portions a particular characteristic of holiness could be divided, that is how many souls there were in the tribe. And it was Moses, Aaron and the prince of each tribe who were responsible for deciding how it was to be allocated and divided among Israel.

כי בכל שבט נמצא חלק מקדושת האבות. וכמו שאלו שלשה ראו שלכמה נפשות יתחלק ויתפשט הקדושה כן הי' מנין נפשות. (כמו שמצינו בגמ' (בבא בתרא קכ"א): תנו רבנן, שבעה קפלו את כל העולם כולו: מתושלח ראה אדם, שם ראה מתושלח, יעקב ראה את שם, עמרם ראה את יעקב, אחיה השילוני ראה את עמרם, אליהו ראה את אחיה השילוני ועדיין קיים. ואחיה השילוני ראה את עמרם? והא כתיב: (במדבר כ"ו) ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפונה ויהושע בן נון! אמר רב המנונא: לא נגזרה גזרה על שבטו של לוי, דכתיב: (במדבר י"ד) במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקודיכם לכל מספרכם מבין עשרים שנה ומעלה, מי שפקודיו מבין עשרים, יצא שבטו של לוי שפקודיו מבין שלשים. ומשאר שבטים לא עייל? והתניא: יאיר בן מנשה ומכיר בן מנשה נולדו בימי יעקב, ולא מתו עד שנכנסו ישראל לארץ, שנאמר: (יהושע ז') ויכו מהם אנשי העי כשלשים וששה איש, ותניא: שלשים וששה ממש, דברי ר' יהודה; אמר לו רבי נחמיה: וכי נאמר שלשים וששה? והלא לא נאמר אלא כשלשים וששה! אלא זה יאיר בן מנשה ששקול כרובה של סנהדרין! אלא אמר רב אחא בר יעקב: לא נגזרה גזירה לא על פחות מבין עשרים ולא על יתר מבין ששים:) והי' נצרכים אלו השלשה משה ואהרן ונשיא לשבט.

This is what we learn in the Zohar: (II 200a) There are three points to the Torah. What this means is as follows. We find that in this world, before a person enjoys something, he needs to make sure of three things.

- That it is pleasurable or beneficial.
- That it is not harmful. (as we learn in the Talmud (Berachot 42b) What is good for one person, may be harmful for another)
- That it is not addictive, that he will not be trapped or unable to stop and pull himself away from the pleasure, but that he will be able to leave it and come back to enjoy it another

time.

For if a person drowns in a pleasure, he loses the ability to function in the world, to get ready and take care of his needs for tomorrow.

היא ע"פ דאיתא בזוה"ק תלת נקודין לאורייתא. היינו שכמו שימצא בעוה"ז כשאדם ירצה להנות מדבר מה, יראה שיהי' בדבר הזה שלשה דברים שיהי' מתוק לחיך ושלא יזיק לו לבריאת גופו. וכמו דאיתא בגמ' כל מילי דמעלה להא קשה להאי. ושלא ישתקע בתענוג הזה יותר מדאי שצריך לחשוב שיוטב לו כל ימי חייו ובאם יטריד א"ע בתענוג יותר מדאי ישכח להכין הצטרכותו של יום מחר.

It is the same with Torah.

- A person has to keep his eye on the world to come, and not drown in mundane business.
- He must not harm any Jew because all of us Jews make up the whole of the form of a single person. If one harms another Jew, it is as though he is harming his own limb.
- A person has to make sure that he also benefits from what he is doing.

וכן הוא בדברי תורה אחד צריך האדם שיסתכל לעו"הב ולא יטריד עצמו בעסקי עו"הז. ב'. שלא יזיק לשום אחד מישראל שכל ישראל הם צורת אדם ואם יזיק לאחד מהם הוא כמזיק לאחד מאבריו. ג' צריך אדם לראות שגם לו יהי' לטובה.

Similarly, here Moses is called the *Shushvina D'Malka* - Sponsor of the King (Zohar III, 53b) To make sure that when the Jewish people spread they do so in the will of God and not contrary to the will of God. Aaron is the *Shushvina D'Matronitha* - Sponsor of the Consort, and his job is to make sure that no tribe spread beyond their boundaries and oppress any other pride.

וכן כאן משרע"ה שהוא נקרא שושבינא דמלכא הוא הי' מצד הש"י לראות על כלל ישראל אם התפשטותם הוא ברצון הש"י שלא יתפשטו ח"ו נגד רצונו. ואהרן היה שושבינא דמטרונתא הוא הי' רואה שלא יתפשט שבט אחד יותר מדאי במקום שמיצר לשבטים אחרים.

Each of the princes stood up for his own tribe, to advocate on their behalf, and to channel favors towards them, to encourage their growth. As these three judged and ruled, that's how many souls there were.

וכל נשיא היה עומד מצד שבטו שהיה ממשיך טובה והי' רוצה שיתרבה שבטו. וכמו שדנו אלה השלשה כן היה מנין הנפשות:

God spoke to Moses saying, Every man should camp close to his flag with the symbols of the patriarchal houses.

We learn in the Midrash (Numbers Rabba 2:7) Quoting the verse from Song of Songs (6:1) What see you in the Shulamit like the circle of the camps? The midrash interprets this verse as referring to the encampment of the flags of the 12 Tribes in the wilderness. The meaning of the encampment of flags is as follows. Each individual was in his or her proper place, the place they

were rooted in. Everyone knew where they belonged as we see from the meanings of the special names given to the prince of each tribe.

וידבר אל משה לאמור איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו כו'. איתא במדרש מה תחזה בשולמית כמחולת המחנים, ודרש המדרש כי זה הפסוק קאי על חניות הדגלים, והענין בזה בחניות הדגלים, היו כל אחד ואחד עומד על מקומו הראוי לו בשורשו והי' מכיר את מקומו וכמו כן גם שמות הנשיאים מורים על יקרת הנמצא בכל אחד ואחד.

The Prince of the Tribe of Judah was named Nachshon ben Aminadav.

Nachshon is a derivative of NACHASH - serpent, sorcery, suggesting murderous rage. The tribe of Judah might have appeared to contain such rage among them. That's why God bears witness that all their rage is full of goodwill and generosity.

ונשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב נחשון הוא מלשון כעס מלשון נחש, ושבט יהודה היה נראה שמצוי בהם כעס וע"ז מעיד הש"י כי כעסו הוא מלא נדיבות,

What this means is that although the verse describes him as being 'red' which made him appear full of rage, as we learn in the Midrash (Genesis Rabba 63:8) Red: R. Aba b. Kahana said he [David] looked like a murderer. When Samuel saw David he was afraid lest he be a spiller of blood like Esau. So, God said to him, (I Samuel, *ibid.*) **With beautiful eyes**. Esau kills of his own knowledge, David does it by the knowledge of the Sanhedrin.

היינו אף שנכתב בו אדמוני שהי' נראה ככעס כמו דאיתא (בראשית רבה סג:ח) אדמוני, אמר רבי אבא בר כהנא כאלו שופך דמים, וכיון שראה שמואל את דוד אדמוני דכתיב (שמואל א טז:י"ב) וישלח ויביאהו והוא אדמוני נתיירא ואמר אף זה שופך דמים כעשו, אמר לו הקב"ה עם יפה עינים, עשו מדעת עצמו הוא הורג אבל זה מדעת סנהדרין הוא הורג.

The word BEN, usually translated as, son of, also suggests *Binah* - Understanding at the deepest level. He is called Ben Aminadav AMI - NADAV suggests that in the deepest levels of his soul he is filled with goodwill and generosity.

כי בן היינו הבנה לעומק, ונקרא בן עמי נדב היינו בעומק הוא מלא נדיבות,

As is explained in the Zohar (III 40b) The verse in Proverbs (17:4) says, **The King in judgement establishes the world, and the man of tithes destroys it.**

A man of gifts, says the Zohar, refers to Esau who was constantly demanding tithes. But was not David also a man demanding tithes? David was different. About David it is written (I Samuel 16:12) **With beautiful eyes.**

וכמו שמבואר בזוה"ק ואיש תרומות יהרסנה דא עשו, והא דוד נמי איש תרומות שאני דוד דכתב בי' עם יפה עינים,

ליששכר נתנאל בן צוער, נתנאל היינו שהש"י נותן חכמה בלבו, בן צוער, לפי שהוא קטן וצעיר בעיניו ויודע בעצמו שאין לו מצדו שום כח עי"ז הוא כלי מוכן לקבל כל השפעות מהש"י, וגם צעיר מורה שהוא מכיר את מקומו ממי שהוא קטן כי אף שהש"י השפיע לו בינה כי הוא הי' הראשון בעצה להקריב קרבנות בחנוכת המשכן כדאיתא

במדרש והעצה הזאת הי' מהש"י שהשפיע לו ולפיכך נקרא נתנאל שהש"י נתן לו חכמה, ואעפ"כ הי' מכיר את מקומו ממי שהוא יודע שהוא קטן וצער ממנו כי יהודה גבר באחיו לפיכך הקריב יהודה תחילה:

לזבולון אליאב בן חילן, הוא שבזה השבט נמצא כח גדול וזה מורה אליאב בן חילן כי כל כחם הוא רק מחכמות ה' שמשפיע להם, ואף כשיעסקו בעניני עוה"ז גם אז משפיע להם הקב"ה כח וגבורה להצליח. וזה אליאב בן חילן, כי אב הוא חכמה וחילן הוא כח מלשון חיל.

לראובן אליצור בן שדיאור אליצור הוא לשון כח מלשין צור ושדיאור מורה כי כל כחו הוא מחמת שיונק מאור גדול מהארת אור ה', כי ראובן מורה ע"ש ראייה והיא שבכל ענינים ודברים רואה תמיד נכחו את ה' ומזה בא לו גדול שמחה כמ"ש מאור עינים ישמח לב:

לשמעון שלימואל בן צורי שדי, שלימואל היינו שלבו שלם עם הש"י בן צורי שדי היינו לפי שלבו שלם עם הש"י עי"ז יושיע לו הש"י.

לגד אליסף בין דעואל היינו אף כי הש"י נותן לו כח לאסוף כל הטובות שבעולם מ"מ יודע שיש בורא ומנהיג ולא יבטל את התורה אף מעושר ולפעמים נקרא דעואל היינו בעת שהוא במדות אהבה הוא נקרא דעואל מלשון ריע ובשעה שהוא ביראה נקרא דעואל מלשון דעו אל, ולכן בפ' קרבנו' והנשיאים הי' מקריבים חטאות היינו שכל אחד הביין את חסרונו ואז היה עיקר שלימותם כי עיקר שלימות האד' הוא כשיכיר חסרונו כמ"ש יקר מחכמה ומכבוד סכלות מעט ועי"ז נקרא בהקרבנות דעואל לפי שבעת שהאדם בא לשלימות צריך ליראה.

לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמיהוד, אלישמע היינו שבמקום שיתגבר חלקו לאיזה טובה, כי אלישמע מלשון שמיעה טובה מתדשן עצם, והוא במקום שיתגבר עליו חשקו משם יוצא כל מיני טובות, וזה בן עמיהוד, עמו הוד, והוד הוא מקום שהאדם כוסף אז כופף קומתו נגד הדבר היינו שוכן תחתיו ובמקום רע צוה הש"י לא תשתחוה היינו שלא יכנע האדם תחתיו וגם יוסף אז אף כי לא שמע לאדונתו כמ"ש במדרש אלי שמע ולאדונתו לא שמע ואעפ"כ נשא בתם, וזה רומז בן עמיהוד כי עפ"י רצון הש"י יכסף לטובה.

למנשה גמליאל בן פדהצור, גמליאל הוא מלשון ג' שיש לו פסיעה לבר כמאמר הזוהר ג' יהיב בן פדהצור היינו אף במקום שיפסע לבר יפדה אותו הצור.

לבנימין אבידן בן גדעוני, לפי שבנימין הי' עומד על הספר ומקבץ כל מיני טובות שבין האומות ומכניסן לישראל, ע"ז נאמר עליו בן גדעוני שהי' מכיר איזה טובה אינה ראוי הוא מגדע אותה ואינו נוטלה.

לדן אחיעזר בן עמישדי, אחיעזר הוא שיכול להושיע א"ע, ובכל מקום שצריך לצמצם עצמו, הי הוא עומד מצד צפון שמורה על צמצום, הוא מצמצם א"ע, בן עמישדי היינו שגם הש"י יעזרו.

לאשר פגעאל בן עכרן, היינו שמפגל טובה שהיא נעכרה שבמקום שהוא מסופק פן אין זאת ברצון ה' לא יקבל אותה.

לנפתלי אחירע בן עינן, כי מי שהוא משוקע באהבת דבר אחד אין לו ראי' ברורה שידע מה הוא חלקו, ואחירע היינו שהיה מאוחר לקבל הטובה ומיישב עצמו היטב ואינו משוקע בהתאוה, בן עינן מורה כי עי"ז יש לו עינים יפות לראות את חלקו השייך לו כי לכל שבט ושבט חלק ה' והשפיע להם לכל אחד אור וחיים בפני עצמו, ואין חלק אחד דומה לחבירו: